

# FIȘA DISCIPLINEI

## Anul universitar 2025/2026

### 1. Date despre program

|                                        |                             |
|----------------------------------------|-----------------------------|
| 1.1. Instituția de învățământ superior | UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI |
| 1.2. Facultatea                        | ISTORIE                     |
| 1.3. Departamentul                     | DIAAIA                      |
| 1.4. Domeniul de studii                | ISTORIE                     |
| 1.5. Ciclul de studii                  | LICENȚĂ                     |
| 1.6. Programul de studii               | ISTORIE                     |

### 2. Date despre disciplină

|                                         |                                                                                                                                          |                |   |                        |   |                          |     |
|-----------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|---|------------------------|---|--------------------------|-----|
| 2.1. Denumirea disciplinei              | Seminar special de studiere a surselor istorice. Studiul surselor pentru istoria mentalităților, imaginarului, ideilor și istoriografiei |                |   |                        |   |                          |     |
| 2.2. Titularul activităților de curs    | -                                                                                                                                        |                |   |                        |   |                          |     |
| 2.3. Titularul activităților de seminar | Lect.dr. Vladimir Crețulescu                                                                                                             |                |   |                        |   |                          |     |
| 2.4. Anul de studiu                     | III                                                                                                                                      | 2.5. Semestrul | I | 2.6. Tipul de evaluare | V | 2.7. Regimul disciplinei | Op. |

### 3. Timpul total estimat

|                                                                                                |    |                    |  |              |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|----|--------------------|--|--------------|----|
| 3.1. Număr de ore pe săptămână                                                                 | 3  | 3.2. Din care Curs |  | 3.3. Seminar | 3  |
| 3.4. Total ore din planul de învățământ                                                        | 42 | 3.5. Din care Curs |  | 3.6. Seminar | 42 |
| Distribuția fondului de timp                                                                   |    |                    |  |              |    |
| Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe                                    |    |                    |  |              | 10 |
| Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren |    |                    |  |              | 10 |
| Pregătire seminare/ laborator, teme, referate, portofolii și eseuri                            |    |                    |  |              | 13 |
| Tutorat                                                                                        |    |                    |  |              |    |
| Alte activități                                                                                |    |                    |  |              |    |
| 3.7. Total ore de studiu individual                                                            |    |                    |  |              | 33 |
| 3.8. Total ore pe semestru                                                                     |    |                    |  |              | 75 |
| 3.9. Număr de credite                                                                          |    |                    |  |              | 3  |

### 4. Precondiții (acolo unde este cazul)

|                    |  |
|--------------------|--|
| 4.1. de curriculum |  |
| 4.2. de competențe |  |

### 5. Condiții (acolo unde este cazul)

|                                                  |                                                               |
|--------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|
| 5.1. de desfășurare a cursului                   |                                                               |
| 5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului | Disponibilitatea în sală a unui computer și a unui proiector. |

## 6. Rezultatele învățării

|                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|--------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Cunoștințe</b>                    | <p>Studentul/absolventul descrie și clasifică conceptele fundamentale și terminologia specifică privind evenimentele și fenomenele istorice în funcție de epocă și spațiu.</p> <p>Studentul/absolventul descrie tipologia și caracteristicile surselor istorice și identifică sursele istorice.</p> <p>Studentul/absolventul poate dezvolta concepte și teorii noi, utilizează analiza riguroasă a surselor primare și secundare, interpretarea critică a acestora, formularea ipotezelor testabile și validarea lor prin dovezi istorice, cunoaște literatura de specialitate.</p> |
| <b>Aptitudini</b>                    | <p>Studentul/absolventul aplică conceptele istorice și utilizează terminologia potrivită pentru analizarea evenimentelor și contextelor specifice, din perspectiva temporală și geografică.</p> <p>Studentul/absolventul analizează și interpretează sursele istorice.</p> <p>Studentul/absolventul formulează argumente solide, utilizând o metodologie specifică studiului istoric.</p>                                                                                                                                                                                           |
| <b>Responsabilitate și autonomie</b> | <p>Studentul/absolventul formulează interpretări argumentate ale fenomenelor istorice, folosind în mod adecvat terminologia de specialitate.</p> <p>Studentul/absolventul selectează și evaluează critic diferitele tipologii de surse istorice</p> <p>Studentul/absolventul formulează interpretări argumentate ale fenomenelor istorice, folosind în mod adecvat metodologia de specialitate.</p>                                                                                                                                                                                 |

## 7. Conținuturi

| 7.2 Seminar                                                                                                                                                                                                                                                 | Metode de predare | Observații |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|------------|
| Tema 1: Prezentarea structurii și desfășurării seminarului. Definiții și clarificări conceptuale: imaginarul, imaginalul, mentalitățile.                                                                                                                    | Dezbatare.        |            |
| <b>MODUL 1: Surse scrise</b>                                                                                                                                                                                                                                |                   |            |
| Tema 2: Discurs istoric, imaginar istoriografic și ideologie. Studii de caz: Titus Livius, <i>Ad urbem conditam</i> ; Friedrich Engels, <i>Originea familiei, a proprietății private și a statului</i> .                                                    |                   |            |
| Tema 3: Imaginarul depărtărilor și întâlnirea cu alteritatea. Studii de caz: Scrisoarea Preotului Ioan către Manuel I Comnenul (1165); Marco Polo, <i>Milionul, cartea minunatelor călătorii ale lui Marco Polo</i> .                                       |                   |            |
| Tema 4: Imaginarul utopic. Studii de caz: Platon, <i>Republica</i> ; Thomas Morus, <i>Utopia</i> .                                                                                                                                                          |                   |            |
| Tema 5: Imaginarul distopic. Studii de caz: George Orwell, <i>1984</i> ; Aldous Huxley, <i>Minunata lume nouă</i> .                                                                                                                                         |                   |            |
| Tema 6: Imaginarul mitologico-religios (1): cosmogoniile. Studiu de caz: Biblia, <i>Geneza</i> .                                                                                                                                                            |                   |            |
| Tema 7: Imaginarul mitico-religios (2): viață după moarte și eshaton (sfârșitul lumii). Studiu de caz: reprezentări ale Valhallei și Ragnarok-ului în Edda poetică și cea în proză.                                                                         |                   |            |
| <b>MODUL 2: Surse audio-vizuale</b>                                                                                                                                                                                                                         |                   |            |
| Tema 8: Imaginarul identității naționale, proiectat în arhitectură. Studiu de caz: vila Nicolae Minovici, sinteză a programului ideologico-arhitectural național românesc (vizită la Muzeul Minovici, discuție direct pe marginea obiectului arhitectural). |                   |            |
| Tema 9: Imaginarul științifico-fantastic, între escapism și prospecție a viitorului. Studii de caz: serialul <i>Star Trek</i> ; seria de filme <i>Star Wars</i> .                                                                                           |                   |            |
| Tema 10: Imaginarul <i>fantasy</i> , între escapism și crearea de pseudo-mitologii (post)moderne. Studii de caz: seria de (cărți și) filme <i>The Lord of the Rings</i> ; seria de (cărți și) filme <i>Harry Potter</i> .                                   |                   |            |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |  |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <b>MODUL 3: Surse orale</b><br>Tema 11: Pseudoștiințele în cultura orală contemporană. Studiu de caz: astrologia și discuțiile despre zodii.<br><br>Exercițiu practic: cu o săptămână înainte, studenții își supun cunoștințele, familia și prietenii la următorul scurt chestionar:<br><br>a. Crezi în astrologie?<br>b. Dacă da, cum consideri că-ți afectează astrele viața de zi cu zi?<br>c. Te ajută astrele să iei decizii? Dacă da, cum?<br><br>Discutăm rezultatele chestionarelor la seminar, din perspectiva istoriei recente a imaginarului și mentalităților.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |  |  |
| Tema 12: Bancul politic, sau rezistența prin umor. Studii de caz: bancurile cu Bulă și cele cu Ceaușescu.<br><br>Exercițiu practic: cu o săptămână înainte, studenții culeg de la cunoscuți și membrii familiei bancuri politice cu personajele susnumite, și-i le notează, apoi le citesc la seminar, unde bancurile în cauză vor fi discutate din perspectiva istoriei contemporane și recente a imaginarului și mentalităților.<br>Evaluare finală – Examen scris                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |  |  |
| <b>Bibliografie:</b><br><br>- Boia, Lucian, <i>Pentru o istorie a imaginarului</i> , Tatiana Mochi (trad.), Editura Humanitas, București, 2000.<br>- Campbell, Joseph, <i>Eroul cu o mie de chipuri</i> , Mihai Mănescu, Gabriela Deniz (trads), Editura Herald, București, 2022 [2014].<br>- Dumézil, Georges, <i>L'Idéologie tripartite des Indo-européens</i> , Latomus, Bruxelles, 1958.<br>- Eliade, Mircea, <i>Sacral și Profanul</i> , ediția a III-a, Brândușa Prelipceanu (trad.), Editura Humanitas, București, 2013 [1992].<br>- Jung, Carl Gustav, <i>Opere Complete</i> , Vol. I: <i>Arhetipurile și inconștientul colectiv</i> , Dana Verescu, Vasile Dem. Zamfirescu (trads), Editura Trei, București, 2003.<br>- Kernbach, Victor, <i>Miturile esențiale</i> , Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1978.<br>- Propp, Vladimir Jakovlevich, <i>Morfologia basmului</i> , Radu Nicolau (trad.), Editura Univers, București, 1970. |  |  |

## 8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Prezentul seminar este conceput pentru a forma competențe necesare în vederea ocupării unor poziții profesionale în:

9. - sistemul de educație istorică preuniversitar sau universitar;
- rețeaua institutelor de cercetare istorică subordonate Academiei Române;
- rețelele muzeelor de istorie naționale, județene și locale;
- diverse alte instituții de stat (ex: Ministerul Culturii) sau private (ex: muzee sau institute de cercetare cu capital privat) care au nevoie de angajați cu competențe de cercetare în zona sociologiei și antropologiei istorice, implicând istoria imaginarului și mentalităților.

## 9. Evaluare

| Tip de activitate | 9.1. Criterii de evaluare | 9.2. Metode de evaluare | 9.3. Pondere din nota finală |
|-------------------|---------------------------|-------------------------|------------------------------|
|-------------------|---------------------------|-------------------------|------------------------------|

|                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                 |                                                                           |
|----------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|
| <b>9.4. Curs</b>                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                 |                                                                           |
| <b>9.5. Seminar</b>                    | <p>1. Prezența minimă la seminar: 75%, reprezentând un minim de 9 prezențe.<br/>- activitate de seminar: minim 3 intervenții în dezbaterile de seminar.</p> <p>2. Examen scris, în forma unui eseu pe marginea unui text la prima vedere. Studenții vor trebui să evalueze argumentat valoarea și utilitatea respectivului text, în calitate de sursă primară pentru una sau mai multe teme de cercetare ce țin de istoria imaginarului și mentalităților.</p> | <p>1. evaluare continuă (de parcurs)</p> <p>2. examen scris</p> | <p>50 % prezență și activitate de seminar.</p> <p>50% examenul scris.</p> |
| <b>Standard minimum de performanță</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- O prezență minimă de 75% (adică minimum 9 prezențe) reprezintă criteriul de intrare în examen.</li> <li>- Înțelegerea și utilizarea corectă, în eseu de examen, a conceptelor de imaginar și mentalitate.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                  |                                                                 |                                                                           |

**Data Completării**  
29.09.2025

**Semnătura titularului de curs**

**Semnătura titularului de seminar**

01.10.2025

**Data avizării în departament**

**Semnătura Directorului de Departament**

